

PÄÄKIRJOITUS

Gerontologia-lehteä on julkaistu 80-luvulta lähtien, joten voi sanoa, että se on vakiinnuttanut asemansa. Lehti on perinteisesti julkaissut monen tieteenalan tutkimuksia ja muuta materiaalia eikä toimituskunnassa ole nähty tarpeellisenä edelleenkaan kaventaa tai rajoittaa lehdessä julkaistavien tutkimusten tieteenalaa tai aiheita. Mutta onko lehden tulevaisuus taattu? Tieteellisen lehden ydinainesta ovat tieteelliset alkuperäisartikkelit. Tutkimusrahoituksen keskeinen myöntöperuste on tutkimuksesta julkaistut artikkelit, ja kansainvälisissä lehdissä julkaisemista saa enemmän 'pisteitä' kuin suomenkielisestä julkaisusta. Varsinkin aloittavilla tutkijoilla ja väitöskirjan tekijöillä varmin strategia menestyä tutkimusrahoitushaussa on julkaista artikkelinsa pääosin kansainvälisissä lehdissä. Lehden artikkelitarjonta on tällä hetkellä vakaa ja Suomessa julkaistaan edelleen monia tieteellisiä lehtiä. Kilpailu tutkimusrahoituksen saamisesta kiristyy kuitenkin koko ajan eikä varmaankaan vähene tulevaisuudessa. Tutkijan kannalta on myös houkuttelevaa julkaista tuloksensa kansainvälisissä julkaisuissa, joiden mahdollinen lukijakunta on joidenkin satojen sijasta tuhansia. Julkisen vallan taholta on ilmaistu pyrkimys tukea suomenkielellä julkaisemista, mistä konkreettisenä ilmentymänä on tieteellisten seurojen valtuuskunnan (TSV) rahallinen tuki suomenkieliselle tieteelliselle julkaisutoiminnalle ja siten myös Gerontologia-lehdelle. Mutta mikään rahallinen investointi ei auta, mikäli suomenkielisiä tieteellisiä alkuperäisartikkeleita ei tarjota julkaistavaksi. Mikä on tilanne joidenkin vuosien päästä artikkelitarjonnan suhteen?

Voi myös kysyä ketkä tarvitsevat suomen- ja ruotsinkielistä Suomea koskevaa vanhenemisen tutkimusta? Valtaosa suomalaisen van-

henemisen tutkimuksen tuloksista julkaistaan englanninkielisissä tieteellisissä lehdissä. Kuinka moni lehden lukijoista lukee tai kuinka monella on edes pääsy kansainvälisten tieteellisten lehtien sivuille? Pitäisikö voida odottaa, että suomalaiset koulutustasosta ja ammatista riippumatta hallitsevat tämän päivän *lingua francan*, englannin, niin hyvin, että pystyvät lukemaan tieteellisiä artikkeleita englanniksi?

Omana vastaukseni on, että suomalaista yhteiskuntaa ja suomalaista vanhenemista koskevaa tutkimusta tarvitsee julkaista myös suomalaisissa julkaisuissa. Ei voi odottaa, että kaikilla tutkimustuloksista kiinnostuneilla henkilöillä on samanlaiset mahdollisuudet lukea kansainvälistä tutkimuskirjallisuutta vieraalla kielellä. Tai, että viranomaiset ja eri alojen ammattilaiset käyttäisivät aikaansa etsimällä Suomea koskevaa vanhenemisen alan tutkimusta lukuisista erilaisista kansainvälisistä julkaisuista. On myös tutkijoita, jotka haluavat ehdottomasti julkaista tuloksiaan suomen kielellä ja osallistua sitä kautta tutkimuksellaan Suomessa käytävään keskusteluun.

Gerontologia-lehden päätoimittajan on vähintäänkin viran puolesta oltava optimisti ja uskottava, että jatkossakin tehdään ja julkaistaan hyvää suomenkielistä vanhenemisen tutkimusta. Tieteellisten lehtien keinot vaikuttaa artikkelitarjontaan ovat kuitenkin rajalliset. Semitä lehdissä voidaan tehdä, on pyrkiä tekemään lehden numeroita, jotka innostavat lukijoita lukemaan ja ylläpitää siten lehden kysyntää. Tieteellisen artikkelin muoto on pitkälti sidottu ja julkaisuprosessit pitkiä, mutta muusta sisällöstä ja julkaisumuodoista voidaan päättää joustavasti lehdessä. Joskus jokin vanhenemisen ilmiö voi aua paremmin muulla tavalla kuin tieteellisen artikkelin kautta, ja siksi on

hyvä, että lehdessä on myös vapaamuotoisempaa sisältöä. Toimituskunta käykin kokouksissaan jatkuvaa keskustelua siitä, miten voitaisiin parhaiten tuottaa sisältöä, joka on informatiivista, uusia näkökulmia ja uusia ideoita esittelevää, ja joka kiinnostaisi lehden erilaisia lukijaryhmiä.

Lukijoiden näkemysten ja toiveiden kartoittamiseksi Gerontologia-lehti toteuttaa kesällä sähköisen lukijakyselyn. Lukijakyselyssä kysytään näkemyksiä ja toiveita mm. lehden sisällöstä ja ilmestymistiheydestä. Lisäksi kyselyssä kartoitetaan lukemistottumuksia sekä näkemyksiä painetusta ja sähköisestä julkaisemisesta. Kyselyyn vastataan anonymisti sähköi-

sellä e-lomakkeella. Toivomme lehdessä, että mahdollisimman moni teistä lukijoista vastaa kyselyyn ja auttaa lehden tekijöitä ja julkaisijoita kehittämään lehden sisältöä entistä kiinnostavammaksi. Lisäksi toivomme, että myös ne, jotka eivät tilaa tai muuten lue lehteä säännöllisesti vastaisivat kyselyyn. Jotta vastauksia saadaan mahdollisimman paljon, toivomme lukijoiden jakavan e-lomakkeen linkkiä omille verkostoilleen. Kyselyn tuloksista tullaan tiedottamaan myös lukijoita lehden tulevissa numeroissa.

Outi Jolanki, päätoimittaja